8.10.2026

Motiveringspromemoria till föreskriften (VK/ 24949/2026) och anvisningen (VK/24950/2026) om bokföring av arbetstiden

Statens revisionsverk gjorde en laglighetsgranskning av bokföringen av ämbetsverkens verksamhet på lagstadgade uppgifter (D/283/04.06.01/2023). Vid granskningen observerades att det i synnerhet finns brister i utnyttjandet av uppgifterna om bokföringen av arbetstiden. Uppgifterna om bokföringen av arbetstiden bör utnyttjas förutom i den avgiftsbelagda och samfinansierade verksamheten även i ledningen och utvecklandet av ämbetsverket. Vid granskningen observerades dessutom att användningen av standardfunktioner samt hur uppgifternas riktighet säkerställs påverkar tillförlitligheten hos uppgifterna om bokföringen av arbetstiden.

Statskontoret har inte tidigare gett någon föreskrift eller anvisning om bokföringen av arbetstiden. Det praktiska genomförandet, omfattningen och noggrannheten av insamlingen av uppgifter om bokföringen av arbetstiden har således varierat mellan ämbetsverken. I föreskriften beskrivs principerna för insamlingen av uppgifter om bokföringen av arbetstiden och dess mål är att säkerställa att uppgifterna om bokföringen av arbetstiden är omfattande och tillförlitliga och därmed skapar en god och tillförlitlig grund för resultatredovisningen och ledningens redovisning. Som stöd för det praktiska genomförandet av föreskriften har också getts en anvisning om bokföring av arbetstiden (VK/24950/2026).

Betydelsen av kostnadsmedvetenhet framhävs i ekonomiskt strama tider. Utvecklingen av verksamheten och identifieringen av eventuella sparobjekt förutsätter tillförlitliga kostnadsuppgifter om verksamhetens olika delområden. En betydande del av kostnaderna för bokföringsenheternas verksamhet är personbundna. Utifrån uppgifterna om bokföringen av arbetstiden kan de personbundna kostnaderna hänföras till exempelvis processer, funktioner och prestationer. Tillförlitligheten hos uppgifterna om bokföringen av arbetstiden har således ett direkt samband till exempel med tillförlitligheten hos kostnadsuppgifterna för funktionerna.

Med hjälp av kostnadsuppgifterna för processer, funktioner och andra redovisningsobjekt kan man eventuellt identifiera utvecklingsobjekt i verksamheten, till exempel i anslutning till organiseringen av arbetet eller sättet att genomföra processen. Kostnadsuppgifter möjliggör också jämförelser mellan enheter som utför samma eller liknande uppgifter och detta gör det möjligt att hitta och dela bästa praxis. Kostnadsmedvetenhet borde vara en fast del av vardagen för ledningen av bokföringsenheten, vilket för sin del säkerställer en ekonomisk och effektiv användning resurserna.

Vid insamlingen av uppgifter om bokföringen av arbetstiden ska väsentlighetsprincipen och principen för ekonomisk produktion iakttas. En tydlig och aktuell uppföljningsobjektsmodell säkerställer för sin del att kostnadsuppgifter

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Sörnäs strandväg 13, Helsingfors, PB 14, 00054 STATSKONTORET
Tfn 0295 50 2000, Fax 0295 50 3333, www.statskontoret.fi

som är väsentliga för utvecklingen av verksamheten kan produceras på ett ekonomiskt sätt.

Beaktande av utlåtanden i beredningen av föreskriften

Utkasten till föreskrifter och anvisningar var på remiss i tjänsten utlåtande.fi 1.6–14.8.2026. Sammanlagt 42 utlåtanden lämnades in. På basis av utlåtandena har föreskriften kompletterats med definitioner av centrala begrepp i anslutning till bokföringen av arbetstiden (bokföring av arbetstiden, kontinuerlig bokföring av arbetstiden samt användning av en fördelning av arbetstiden som baserar sig på en uppskattning).

Till föreskriften har också fogats en beskrivning av tillämpningsområdet. I beskrivningen av tillämpningsområdet har man preciserat att förskriften gäller uppgifter om bokföringen av arbetstiden som samlas in för redovisningens behov och inte uppföljning av arbetstiden. Föreskriften strider således i princip inte mot till exempel arbetstidslagstiftningen. Till föreskriften har för tydlighetens skull fogats en precisering enligt vilken lagen och annan reglering på högre nivå iakttas om de avviker från denna föreskrift. Bokföringsenheten ansvarar för att bedöma om lagstiftningen förhindrar att föreskriften följs. Åklagarmyndigheten har i sitt utlåtande framfört att oberoendet i åklagarens arbete utgör ett hinder för att ge en förpliktande föreskrift om bokföring av arbetsinsatsen. Statens revisionsverk har i sin laglighetsgranskningsberättelse (D/283/04.06.01/2023) konstaterat att det med tanke på redovisningsskyldigheten rekommenderas att även personer som inte har någon skyldighet att följa upp arbetstiden fördelar åtminstone sin kalkylerade arbetstid på funktionerna. Revisionsverket anser att detta inte skulle äventyra oberoendet.

Föreskriftens första kapitel ”Bakgrund till föreskriften: Uppgifter om bokföring av arbetstiden är en central del av resultatredovisningen och ledningens redovisning” har kompletterats med preciseringar i utkastet till anvisning och motsvarande kapitel har strukits från anvisningen. Ändringen har minskat överlappningen mellan föreskriften och anvisningen.

Föreskriftens andra kapitel ”Produktion av uppgifter om bokföring av arbetstiden” har ändrats så att bokföringsenheten i alla situationer ansvarar för valet av en ändamålsenlig bokföring av arbetstiden (kontinuerlig bokföring av arbetstiden eller användning av en fördelning av arbetstiden som baserar sig på en uppskattning). Syftet med ändringen är att förebygga en onödig ökning av det administrativa arbetet i situationer där man genom en fördelning av arbetstiden som baserar sig på en uppskattning kan producera tillförlitlig information på ett mer kostnadseffektivt sätt än genom kontinuerlig bokföring av arbetstiden. Samtidigt kompletterades föreskriften med en precisering enligt vilken uppgifter om bokföring av arbetstiden produceras på personnivå. Syftet med preciseringen är att säkerställa att förutsättningarna för och ändamålsenligheten med att använda en fördelning av arbetstiden som baserar sig på en uppskattning bedöms på en tillräckligt detaljerad nivå.

Beaktande av utlåtanden i beredningen av föreskriften

Sörnäs strandväg 13, Helsingfors, PB 14, 00054 STATSKONTORET
Tfn 0295 50 2000, Fax 0295 50 3333, www.statskontoret.fi

8.10.2026

Anvisningen, som har utfärdats som stöd för det praktiska genomförandet av föreskriften, har ändrats så att den motsvarar den uppdaterade föreskriften. Dessutom har rekommendationer om minimiinnehållet i dokumentationen av förfaringssätten lagts till i anvisningen.

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Sörnäs strandväg 13, Helsingfors, PB 14, 00054 STATSKONTORET
Tfn 0295 50 2000, Fax 0295 50 3333, www.statskontoret.fi